

Rekomendacja Europejskiego Kongresu Finansowego 2017

Regionalne Fundusze Rozwoju jako katalizatory zmian strukturalnych

Wprowadzenie

Nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej 2014–2020 przyniosła między innymi wzrost znaczenia Regionalnych Programów Operacyjnych, jak również znaczenia finansowania zwrotnego dla rozwoju. W ramach obecnych RPO poszczególne województwa przeznaczyły średnio 5,6% środków na wsparcie zwrotnych inwestycji kapitałowych. W skali kraju stanowi to około 1,7 mld euro. Przy czym skala środków w poszczególnych województwach przeznaczonych na pożyczki, poręczenia czy inwestycje kapitałowe waha się pomiędzy 11% a 2,4% całości ich RPO.

Jednocześnie w poszczególnych województwach następują sukcesywnie zwroty środków z istniejących w poprzedniej perspektywie finansowej działań zakładających wykorzystanie instrumentów finansowych. Środki te tworzą zasób, który może być wykorzystany do rozbudowy instrumentów zwrotnych w ramach poszczególnych województw.

Pod kątem wykorzystania tego zasobu środków powracających z poprzedniej perspektywy finansowej powstają Regionalne Fundusze Rozwoju. Z kolei dla efektywnego wykorzystania środków z RPO w obecnej perspektywie finansowej województwa podejmują współpracę z BGK i EBI, a niekiedy tworzą także własne fundusze rozwojowe, mające status spółek prawa handlowego, działających w obszarze świadczenia usług finansowych.

Rekomendacje

1. Wobec przewidywanego ograniczenia dostępności środków UE po roku 2020 oraz przy niewielkich dochodach własnych samorządów województw konieczne jest rozpoczęcie budowy silnej lokalnej bazy finansowej w ramach regionów, która pozwoli na efektywne współdziałanie z kapitałem prywatnym w realizacji regionalnej polityki rozwoju. Regionalne Fundusze Rozwoju powinny ułatwić i zdynamizować przebudowę gospodarki regionów. Regionalne Fundusze należy zatem traktować jako istotny instrument realizowania polityki rozwoju prowadzonej przez samorządy województw, głównie w obszarze innowacji, przedsiębiorczości, modernizacji obszarów miejskich oraz redukcji energochłonności – adekwatnie do specyfiki i potencjałów rozwojowych regionów, w szczególności poprzez zapewnienie finansowania dla priorytetów rozwoju określonych w ramach strategii rozwoju województw.
2. W ramach regulacji prawnych należy zagwarantować funduszom status równoprawnych uczestników rynku finansowego. Powinno to m.in. zapewnić dostęp do informacji z Biura Informacji Kredytowej.
3. Jednocześnie regulacje prawne powinny w sposób jednoznaczny gwarantować możliwość dysponowania przez samorządy województw i Regionalne Fundusze Rozwoju zasobami finansowymi pochodzącymi ze zwrotu środków wykorzystanych w ramach instrumentów finansowych dostępnych w Regionalnych Programach Operacyjnych na lata 2007–2013 oraz 2014–2020. Status Regionalnych Funduszy

Rozwoju powinien być uregulowany m.in. w ustawie o samorządzie i ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

4. Należy zapewnić takie standardy zarządzania i formy organizacyjne Regionalnych Funduszy Rozwoju – w szczególności niezależność komitetów inwestycyjnych – które będą gwarantowały ich efektywność i wiarygodność, zwłaszcza w przypadku realizowania działań wymagających angażowania środków prywatnych przez innych partnerów z rynku kapitałowego. Standardy te powinny zapewniać transparentność i niezależność działania regionalnych funduszy rozwoju od doraźnych wpływów politycznych. Działalność Regionalnych Funduszy Rozwoju nie powinna jednak prowadzić do efektu wypierania działających komercyjnie instytucji i pośredników finansowych.
5. Należy rozszerzyć formułę działania Regionalnych Funduszy Rozwoju, dotychczas funkcjonujących głównie poprzez pośredników finansowych, o ich bezpośrednie współfinansowanie z kapitałem prywatnym wybranych projektów, a także działania w formule *project finance*.